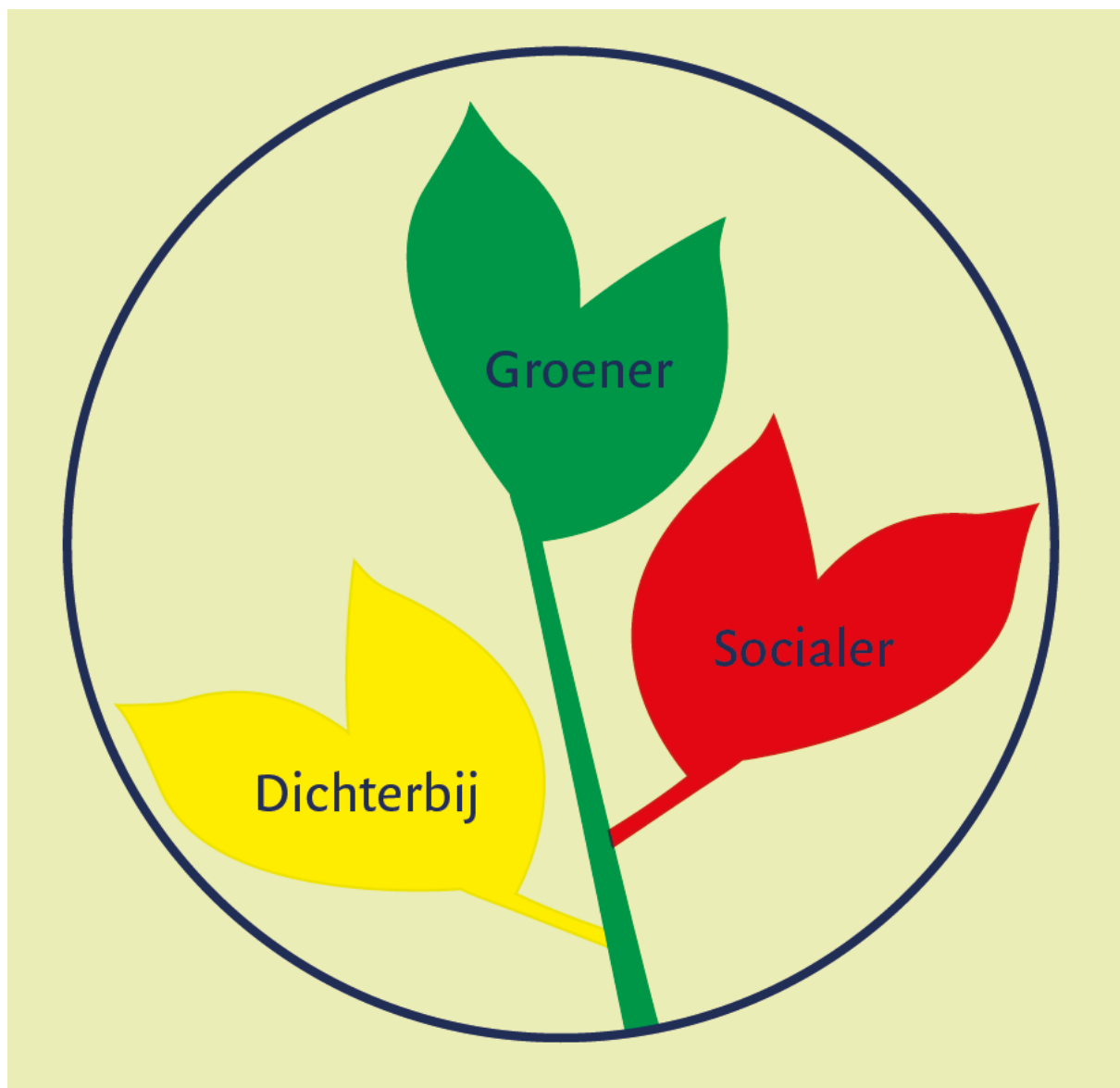

College-werkprogramma 2022-2026

BESTUURLIJKE SPEERPUNTEN

24 januari 2023

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

- 1.1 Integrale Wijk Aanpak Stenfert
- 1.2 Versterken financiële Bestaanszekerheid - Kansengelijkheid - werk en sociale activering
- 1.3 Versnelling woningbouw
- 1.4 Een nog steviger Sociale Basis
- 1.5 Verdere verduurzaming Mobiliteit

- 2.1 Stimulering Circulaire Economie
- 2.2 Economische impuls T&R
- 2.3 Vitale winkelgebieden
- 2.4 Brede Welvaart Monitor
- 2.5 Bestrijding Laaggeletterdheid
- 2.6 Versterken Sport & Beweging

- 3.1 Veiliger woon- en werkomgeving
- 3.2 Meer waarde uit Regionale Samenwerking
- 3.3 Gemeente sterker in Verbinding
- 3.4 Meer vertrouwen in de overheid

- 4.1 Implementatie Omgevingswet
- 4.2 Voortvarende warmtetransitie
- 4.3 Versterking Natuur & Landschap
- 4.4 Met kinderen Kunst maken
- 4.5 Naar regie pakken en prioriteren

- 5.1 Waterbescherming & Klimaatadaptatie
- 5.2 Vergroening Openbare Ruimte
- 5.3 Verduurzaming maatschappelijk vastgoed
- 5.4 Vergroten inwonersbetrokkenheid
- 5.5 Doorontwikkeling dienstverlening & digitalisering
- 5.6 Het financiële huis op orde
- 5.7 Versterking Inclusie en diversiteit
- 5.8 Intensivering Handhaving

BIJLAGEN :

- Speerpunten in relatie tot hoofdthema's Coalitieakkoord
- Overzicht per speerpunt Bestuurlijk Opdrachtgever & Ambtelijk Opdrachtnemer (naar afdelingen).

INLEIDING

Als resultante van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 is een nieuwe coalitie gevormd. De ambities van deze coalitie zijn verwoord in het coalitieakkoord “Groener, Socialer, Dichterbij” dd. 24 mei 2022. Het betreft een akkoord op hoofdlijnen.

Conform afspraken tussen coalitiepartijen is, als vervolg hierop, een proces gestart om meer reliëf te brengen in de bestuurlijke ambities door deze te concretiseren, te faseren en te prioriteren. En om, waar relevant, de samenhang (integrale aanpak) tussen bestuurlijke speerpunten te realiseren en het karakter van collegiaal bestuur te versterken. De bestuurlijke speerpunten kunnen gezien worden als het politieke werkprogramma van het College. Met daarnaast uiteraard de “goïng concern” taken. Het doel is om de bestuurlijke speerpunten adequaat in te passen in het afwegingsproces van de Begroting (en P&C-cyclus).

Dit proces van verdieping en concretisering is tevens benut om de bestuurlijk-ambtelijke verbinding te versterken door intensieve verdiepingsgesprekken over de bestuurlijke speerpunten.

Dit document met bestuurlijke speerpunten is onderdeel van de P&C-cyclus en zal elke 6 maanden op de voortgang worden gemonitord. De voortgang op de realisatie van de speerpunten en effecten van relevante ontwikkelingen zullen daarmee periodiek op de bestuurlijk-ambtelijke agenda staan. Belangrijk is te beseffen dat dit een dynamisch document is (“work in progress”). Voortschrijdend inzicht en de bestuurlijke en maatschappelijke dynamiek kunnen tot nieuwe of aangepaste bestuurlijke speerpunten leiden.

De bestuurlijke speerpunten verbeeld.

1.1 Integrale Wijk-Aanpak Stenfert (G. Hofstede – speerpunt 1)

Ambitie:

- Wij willen veerkrachtige en vitale wijken in de gemeente Rheden.
- Wij willen de neerwaartse leefbaarheidsspiraal waarin een 3-tal kwetsbare wijken zich bevindt omkeren en opschalen naar het Rhedens gemiddelde
- Wij willen een verbetering van de leefbaarheid en de leefomgeving in deze wijken gekoppeld aan de verduurzaming van de wijken.

Doelen integrale-wijk-aanpak Stenfert

- Versterkte samenredzaamheid (samenlevingskracht)
- Meer diverse woon-mix (o.a. middenhuur en betaalbare koop, innovatieve woonvormen).
- Duurzame woningen (energie-label minimaal A t/m C in 2028) en ruimtelijke inrichting (vergroening)
- Versterkte wijk-economie (lokaal ondernemerschap en werkgelegenheid)
- Vervanging en vernieuwing infrastructuur (gekoppeld aan energietransitie en klimaatadaptatie).

Resultaten

- 2023-Q1: Wijkvisie Stenfert
- 2023-Q1: indicatoren en dashboard
- 2023-Q1: Wijk agenda Stenfert (in College en Raad)
- 2023-Q2: Uitvoeringsagenda Stenfert & organisatie van de regie.
- 2023-Q4; tussen evaluatie IWA
- 2030 ev.: de leukste wijk van Nederland!

1.2 Versterken financiële bestaanszekerheid – kansengelijkheid – werk en sociale activering (G. Hofstede – speerpunt 2)

Ambities:

Het is onze ambitie dat geen enkele inwoner meer een beroep op de gemeente hoeft te doen om te kunnen voorzien in zijn of haar financiële bestaanszekerheid.

Ook streven wij naar gelijke kansen voor iedereen in het ontwikkelen van zijn of haar talenten en de inzet daarvan in de vorm van betaald werk en vormen van sociale activering.

Wat gaan we hiervoor doen:

- **Aanpassen / herijken gemeentelijk inkomensbeleid** (vooruitlopend op de herziening van de Participatiewet in 2025). We gaan hierbij uit van ondersteuning en vertrouwen.
Hierin zit:
 - maximale benutting van mogelijkheden binnen de bestaande regelgeving, zoals bijverdienen in de bijstand
 - (onderzoek naar) het afschaffen of niet toepassen van kostendelersnorm
 - het aanvraagproces levensonderhoud vereenvoudigen en combineren met minimabeleid/Gelrepas
 - het terugvorderingsbeleid herzien

- handhaving en opsporingsactiviteiten koppelen aan ondersteuning van inwoners (goede balans tussen niet-kunnen en niet-willen).

Wanneer: start in 2023 – doorlooptijd 2023 en 2024

- **Werk en sociale activering voor iedereen**

- meer inzet op deeltijdwerk voor mensen in de bijstand
- versterken van sociale activering zodat iedereen die een beroep doet op de gemeente een stap(je) kan maken op de maatschappelijke ladder
- statushouders en andere vluchtelingen zijn welkom in onze gemeente – en wij helpen hen zo snel mogelijk om volwaardig deel te kunnen nemen aan onze samenleving

Wanneer: vanaf 2023

- **Onderzoeken/adviezen:**

- advies welke maatregelen ingezet kunnen worden om het aantal inwoners onder bewind te verminderen en de kosten te verlagen
- onderzoek naar redenen ontstaan schulden en rol gemeente zelf

Wanneer:

-onderzoek bewind: 2023/2024

-onderzoek redenen schulden: 2023/2024

1.3 Versnelling woningbouw 2022-2026 (G. Hofstede – speerpunt 3)

Ambitie:

- Wij willen door het realiseren van extra nieuwbouw bijdragen aan de regionale en nationale woningbouwopgave
- Wij willen een passende, betaalbare en duurzame woning voor iedere inwoner
- Wij willen de realisatie van woningbouwprojecten versnellen

Resultaten

- versnelling van de realisatie van de huidige werkvoorraad aan woningbouwprojecten (over programmering is nu > 200%)
- 2024 ev.: gefaseerde realisatie van wooneenheden in het project IJsseldistrict vanaf 2024
- 2022-2027: realisatie van 550 woningen in de periode tot 2027 met als kenmerken:
 - 70% betaalbare woningen (sociale huur, middel dure huur (<€ 1.000 per maand) en betaalbare koop (tot NHG grens).
 - Ca. 100 sociale huurwoningen toevoegen in niet kwetsbare wijken gekoppeld aan afname 100 sociale huur in kwetsbare wijken.
 - Alle woningen levensloopgeschikt en bij projecten van enige omvang duurzaam (BREEAM “very good” of vergelijkbaar)
- Realisatie van bijzondere woonvormen:
 - Tijdelijk-/flexwonen heeft prioriteit (2023-2024). We realiseren in 2023 een pilot met 30 tijdelijk-/flexwonen voor de doelgroepen: starters, mensen die uitstromen uit wonen met zorg, statushouders, spoedzoekers etc.
 - CPO/collectieve woonvormen heeft ook prioriteit, dit gaan we actief inzetten vanaf 2024. Het initiatief voor deze vorm ligt bij de initiatiefnemers. De gemeente kan wel grond of een gebouw beschikbaar stellen specifiek hiervoor aangezien groepen er bij reguliere ontwikkelaars lastig tussen komen.
- Woningbehoefte onderzoek (2022) en actualisatie woondeal (2022)

- Vaststelling woonwagengebeleid en gemeentelijke woon-zorg visie (2023)
- Vernieuwen en verscherpen de prestatie-afspraken met Vivare (o.a. woonmix, duurzaamheid, gasloos).
- 2023: *Velp-Zuid aansluiting bij Arnhem-Oost aanpak*
- 2024: Onderzoek naar kansrijke woningbouwprojecten vanaf 2027.
- 2023: nieuwe Huisvestingsverordening. Hierin worden zaken als urgentieverlening en voorrangsregels bepaald voor de sociale huursector.
- 2024: Verkenning van de mogelijkheden voor actief grondbeleid.

1.4 Een nog steviger sociale basis (G. Hofstede – speerpunt 4)

Ambities:

De zorg staat steeds meer onder druk. Onze ambitie voor onze inwoners is dat zij kunnen beschikken over een zo kort mogelijke route naar beschikbare zorg. Een nog steviger sociale basis als voorportaal naar deze zorg zien wij als essentieel. Daarbij hoort ons uitgangspunt dat iedereen die zorg zelf kan regelen dit ook doet.

Wat gaan we hiervoor doen:

- Vanaf nu: Wij gaan actief door met de doorbraakmethode als effectieve manier van werken waar niet het probleem maar de (brede) integrale oplossing centraal staat. Wij zoeken hierin bewust de grenzen van de wet op
- Vanaf 2023: We houden de robuuste structuur van dorps- en buurthuizen in onze gemeente in stand en betrekken hen actief bij de uitbreiding van de mogelijkheden van sociale activering. Wij ondersteunen vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven maximaal en onderzoeken de mogelijkheid om verschillende vormen van financiële ondersteuning daarbij te bundelen of nieuwe subsidievormen aan te boren. Wij benutten hierbij de bewezen aanpak van de Presikhaaf University.
- Wij doen een haalbaarheidsonderzoek (2023-2024) naar het eerder afschaffen van het abonnementstarief in de WMO /
- Wij laten onderzoeken (2023-2024) op welke momenten en tussen welke regelingen kwetsbare jongeren risico lopen tussen wal en schip te raken en welke maatregelen het college kan inzetten om dat te voorkomen.

1.5 Verdere Verduurzaming Mobiliteit (G. Hofstede – speerpunt 5)

Ambitie:

- Rheden wil een duurzame gemeente zijn. Daarom zetten wij volop in op duurzame mobiliteit. We willen minder vervuilende auto's in het straatbeeld zien en meer schonere vormen vervoer die niet belastend zijn voor het milieu. We willen onze mooie gemeente leefbaar, bereikbaar en veilig te houden. Ook voor de generaties na ons. Daar gaan we samen met onze inwoners, ondernemers en instellingen hard aan werken.

- We reizen alleen als het echt nodig is en als we het doen, zo schoon mogelijk. Bij voorkeur te voet, met de fiets of openbaar vervoer. Daar waar we met de auto gaan doen we dit in de toekomst op basis van groene energie. Bezit is geen vanzelfsprekendheid meer, we stimuleren het delen van mobiliteit.
- En hoe je je ook verplaatst, we doen dit zo veilig mogelijk.

Doelen

- Minimaliseren van het gebruik van voertuigen met fossiele brandstoffen, stimulering van duurzaam vervoer.
- het interne verkeer in onze gemeente is in 2040 zo goed als fossielvrij.
- We vergroten de laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen
- We bevorderen de verkeersveiligheid in de wijken en waar mogelijk maken we het 30kmk/u in de bebouwde kom.

Resultaten

- 2022 ev.: aanpak fietsknelpunten Velp-Rheden-De Steeg- Ellecom. We verbeteren enkele fietsoversteken in Velp en Ellecom en verbieden kruisend verkeer bij de weg Biljoen.
- 2023: Mobiliteitsvisie (duurzame mobiliteit). Met daarin geborgd de kaders en het wegennetwerk voor de nieuwe GOW30-wegen.
- 2025: (verdere) uitrol van deelauto-projecten in buurten en deelprojecten voor tweewielers in de regio.
- 2025: Parkeernormnota. Verlaging parkeernormen naar de nieuwe stijl (aantal te maken parkeerplaatsen ↓, stimuleren duurzaam vervoer ↑). 2022: pilot lagere parkeernorm IJsseldistrict
- We realiseren een goede, veilige en snelle fietsverbinding die het aantrekkelijk maakt om te kiezen voor de fiets als alternatief. Praktisch vertaalt zich dat in fietsroutes van rood asfalt (in de voorrang) op de dorpenroute Velp - Dieren. Daarbij verlagen we de snelheid van het autoverkeer op een deel van de route.
- 2024: afsluiting Posbank + realisatie adequate parkeervoorzieningen.
- 2024: We starten met de inrichting van een nieuwe GOW30-weg, waarschijnlijk de Van Aldenburglaan (inclusief een stukje Hoofdstraat) in dorp De Steeg
- 2023-2024: aanpak woongebieden zonder 30km-zone. We verlagen daar de snelheid naar 30km/u.
- 2024-2025: voorbereiding project Hoofdstraat Velp. Uitvoering in 2026.
- We werken mee aan de campusaanpak Arnhem voor een verandering van reisgedrag van studenten en werkenden.
- Successen vieren en delen we. We organiseren een openingsactie van het nieuwe fietspad HAN/Larenstein en we nemen feestelijk onze 70ste publieke oplaadpaal in gebruik. Daarnaast zijn we in 2023 gastheer van het Nationaal Fietscongres in onze gemeente. Binnen het programma Rheden 450 jaar geven we uitvoering aan allerlei activiteiten rondom het thema *Fiets*.

2.1 Stimulering Circulaire Economie (R. ter Hoeven – speerpunt 1)

Ambitie:

- Wij willen de lokale economie omvormen naar een circulaire, gericht op hergebruik van materialen en grondstoffen. En waar mogelijk met korte lokale kringlopen.
In 2050 zijn wij een volledig circulaire economie, zonder uitputting van grondstoffen, verspilling van energie en materialen en zonder vervuilende of belastende emissies.
- Wij willen de innovatiekracht van de lokale economie vergroten om de benodigde transitie te laten plaatsvinden. Dit doen we bij voorkeur in triple-helix-verband.
- Wij willen de wijk-economie (dichtbij, circulair) versterken en verlevendigen o.a. in combinatie met de wij-economie (ruil van diensten/producten: *share en pass on*).
- *Wij realiseren onze ambities in intensieve samenwerking met ondernemers, onderwijs, omwonenden en relevante overheden.*

Doelen:

- Meer hergebruik van materialen, minder afvalstoffen, minder energieverbruik en minder belastende emissies.
- Benutting landbouwtransitie t.b.v. korte lokale voedselkringloop.
- Innovatiekracht vergroten door realisatie van “broeinesten” in triple Helix
- Stimulering wijk-economie mede t.b.v. lokale micro-kringlopen

Resultaten:

- 2022: vaststelling Economische Visie + uitvoeringsplan + routekaart Circulair
- Stimulering Circulariteit door:
 - 2023: 3 Workshops gericht op de individuele ondernemer en de kansen binnen de eigen bedrijfsvoering om circulariteit te vergroten.
 - 2025: Voucherprogramma door ondernemers subsidie te verstrekken om aan de slag te gaan met circulariteit
 - Verscherping gemeentelijke inkoop-voorwaarden en voorkeur voor lokaal inkopen.
- 2026: Minimaal 2 agrarische bedrijven overgeschakeld naar lokale kringloop
- 2024: Broeinesten voor innovatie ingericht bij onderwijspartners (Velp en Dieren)

2.2 Economische impuls Toerisme & Recreatie (R. ter Hoeven – speerpunt 2)

Ambitie:

- Wij willen de lokale economie een impuls geven door een groei van de toeristische recreatieve sector.
- Wij willen meer economische spin-off van bezoekers van onze natuur, water en erfgoed, wandelpaden en (snel)fietswegen.

Doelen:

- Meer toeristisch recreatieve ondernemers
- Meer verblijfsaccommodaties, meer overnachtingen
- Hogere kwaliteit vakantieparken
- Station Rheden ontwikkelen als Buitenpoort/Hub
- Promotie Rheden i.c.m. Veluwezoom

Resultaten:

- 2024: Toeristisch-recreatieve Visie +uitvoeringprogramma
- 2024: Visie Rheden Promotie
- 2026: Station Rheden – De Posbank omgebouwd tot buitenpoort / toeristische Hub

2.3 Vitale winkelgebieden (R. ter Hoeven – speerpunt 3)

Ambitie:

- Wij willen onze inwoners een adequaat, gevarieerd en bereikbaar aanbod aan winkel- en horeca voorzieningen bieden, afgestemd op de ontwikkeling van de digitale dienstverlening en de bezorgservices.
- Vitale winkelvoorzieningen dragen bij aan vitale wijken

Doelen:

- Levendige winkelcentra/winkelgebieden met sterke ondernemers
- Economisch vitale kernen met samenredzame wijken.

Resultaten:

- 2023: verkennende gesprekken Herinrichting Hoofdstraat Velp
- 2023: Start actualisatie Visie + uitvoeringsprogramma op winkelgebieden (binnen kaders Omgevingswet)
- 2024: participatieve traject(visievorming) herinrichting Hoofdstraat Velp
- 2025/2026: Uitvoering Herinrichting Hoofdstraat

2.3 Brede Welvaart Monitor (R. ter Hoeven – speerpunt 4)

Ambitie:

- Wij willen de kwaliteit van leven (o.a. welvaart, welzijn, duurzaamheid, ecologie) in onze gemeente monitoren. Hiervoor willen wij de Brede Welvaart Monitor toepassen en hierbij de koppeling met de sustainable development goals maken.
- Er is geen blauwdruk voor een lokale Brede Welvaart Monitor. Wij zijn 1 van de eerste gemeenten die de ambitie heeft om te komen tot een lokale Brede Welvaart Monitor. We gaan dit getrapt doen. In 2023 gaan we de stip op de horizon opstellen. Dit doen we aan de hand van werksessies met o.a. de gemeenteraad. Op basis van o.a. bestaande databronnen gaan we in 2023 proberen deze om te zetten tot een concreet beeld van de lokale Brede Welvaart (nul situatie). De ambitie is in 2024 een 1^e monitor te hebben.

Resultaat:

2023:

- Gezamenlijk beeld creëren van het begrip Brede Welvaart en de mogelijkheden voor de gemeente Rheden.
- Bestaande databronnen verzamelen en analyseren

2024:

- Bepalen van de nul situatie in de gemeente Rheden en realisatie van de lokale Brede Welvaart (1^e monitor).

2.5 Bestrijding Laaggeletterdheid (R. ter Hoeven – speerpunt 5)

Ambitie

Iedereen in onze gemeente kan lezen, schrijven, rekenen en is digitaal vaardig genoeg om mee te kunnen doen in onze samenleving.

We richten ons op alle inwoners die een kortere opleiding hebben gehad, moeite hadden met basisvaardigheden op school en laaggeletterdheid zijn. Focus ligt op het bereiken van inwoners met Nederlands als moedertaal (nt1).

Resultaat

In 2023 verdubbelt het Taalhuis het (informele/non formele/formele) cursusaanbod.

Verschillende type cursussen zijn verspreid over de wijken te volgen. We starten met extra aanbod in de drie aandachtswijken Stenfert, Rheden, en Velp-Zuid.

Het taalhuisnetwerk breidt zich uit naar maatschappelijke organisaties, verenigingen, werkgevers en gezondheidszorg om laaggeletterdheid te signaleren, door te verwijzen of aanbod te faciliteren.

We stellen 2-jaarlijks een uitvoeringsplan op dat gemonitord wordt door gemeente en taalhuiscoördinator.

2.6 Versterken Sport & Bewegen (R. ter Hoeven – speerpunt 6)

Ambitie

Inwoners van de gemeente Rheden kunnen sporten en bewegen op uitdagende, toegankelijke en betaalbare sportaccommodaties. Sportaccommodaties worden daarbij zo optimaal mogelijk gebruikt, zijn multifunctioneel en hebben een open en uitnodigend karakter om in te spelen op ontwikkelingen rondom multisport en omnisportverenigingen. Bij “sportaccommodaties” gaat het om een brede blik op sportruimtes; van gymzaal, sporthal en zwembad tot sportveld, sportcourt in de wijk en Urban Sports in de openbare ruimte.

Resultaat

In 2023 stellen we een sportaccommodatievisie op. In de visie beschrijven we hoe we in de komende jaren willen zorgen voor een uitdagend, toegankelijk en betaalbaar aanbod van sportaccommodaties. We beschrijven daarbij hoe we sportaccommodaties willen laten aansluiten bij de veranderende sportbehoefte van inwoners. In de visie nemen we op welke acties en veranderingen we hiervoor willen doorvoeren in de rest van deze collegeperiode en de jaren daarna (lange termijn visie).

3.1 Veiliger woon- en werkomgeving (C. van Eert – speerpunt 1)

Ambitie:

- Wij willen met elkaar een Rhedense samenleving zijn waarin inwoners, ondernemer en bezoekers een veilige woon- en werkomgeving ervaren.

Doelen:

- Wij intensiveren de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidsprofessionals voor een gezamenlijke aanpak bij huiselijk geweld, kindermishandeling, personen met verward gedrag, radicalisering, mensenhandel en nazorg ex-gedetineerden.
- Wij intensiveren de bestrijding van ondermijning door informatiepositie te verbeteren, bewustwording te vergroten en barrières op te werpen tegen criminele organisaties.
- Wij voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden door voorlichtingsprogramma's, jeugdoverleg en een sluitende aanpak.
- We zorgen voor meer bewustwording over digitale criminaliteit voor onze inwoners, ondernemers en eigen personeel.

Resultaten:

- 2023: Integraal veiligheidsplan 2023-2026 waarin prioriteiten zijn vastgesteld
- *Teamuitbreiding op het gebied van zorg en veiligheid en een handhavingsjurist.*

3.2 Meer waarde uit Regionale samenwerking (C. van Eert – speerpunt 2)

Ambitie:

- Vergroten lokale meerwaarde in regionale samenwerking
- Versterken regionale samenwerking mits toegevoegde waarde
- Ondersteunen buurgemeenten op verzoek.

De gemeente Rheden ziet samenwerking als een essentieel instrument om in gezamenlijkheid maatschappelijke vraagstukken op te lossen en de dienstverlening aan inwoners te optimaliseren. In regionaal verband wordt gewerkt aan grote, complexe en gemeente-overstijgende opgaves. Een sterke regio draagt bij aan een sterk Rheden.

De gemeente Rheden staat open voor verdere samenwerkingen als deze, zoals in het coalitieakkoord staat, "een duidelijke toegevoegde waarde hebben en onze effectiviteit en efficiency vergroten". Het is daarbij van belang dat de toegevoegde waarde van samenwerkingen waar mogelijk geconcretiseerd wordt.

Een groot aantal gemeenten in de regio ervaart knelpunten in hun bestuurskracht. Wij zoeken niet actief naar nieuwe samenwerkingen, maar staan open voor een verkenning indien daarom door buurgemeenten verzocht wordt. Voorwaarde is dat onze organisatie de benodigde uitvoeringskracht heeft en dat de samenwerking minimaal kostendekkend is.

Resultaten

- 2022-Q4: Overzicht lokale toegevoegde waarde (Rhedense Baten) Groene Metropoolregio
- 2023 Q1-2023Q2: Verkenning samenwerking Doesburg
- 2022-Q4: *Verdiepend gesprek met de Raad inzake regionale samenwerking (met prioriteit voor GMR)*
- Jaarlijkse evaluatie van een samenwerkingsregeling
- Wijk-aanpak Velp-Zuid i.c.m. wijk-aanpak Arnhem-Oost (timing nader te bepalen)

3.3 Gemeente sterker in verbinding (C. van Eert – speerpunt 3)

Ambitie:

- Wij willen een optimaal samenspel
 - tussen College en Gemeenteraad
 - tussen ambtelijke organisatie en de inwoners, instellingen en ondernemers (zie ook Inwoners Betrokkenheid).
 - Met relevante overheden (zowel horizontaal als verticaal).

Als 1^e overheid willen wij daarbij naast onze inwoners staan en transparant opereren. Daarbij treden wij zoveel mogelijk op als 1 overheid. Wij zijn zichtbaar, vindbaar en toegankelijk voor al onze inwoners. En zoeken hen actief op (*relatie met o.a. Dienstverlening, Inwonersbetrokkenheid, Inclusie Agenda*).

Onze bestuurskracht wordt voor een belangrijk deel bepaald door een optimaal samenspel tussen College en Raad. Waarbij de Raad zich kan richten op strategische keuzes, sturing op hoofdlijnen, de maatschappelijke impact van interventies en haar controlerende rol.

De hoeveelheid vraagstukken en de omvang en complexiteit van de dossiers ter behandeling door de Raad neemt toe. Ook vragen maatschappelijke ontwikkelingen steeds vaker om snelle besluitvorming. Zorgvuldige besluitvorming staat daardoor onder druk. De Raad heeft de wens geuit om verbeteringen in het vergadermodel te verkennen (opdracht Griffie).

Het College deelt deze wens o.a. teneinde met de Raad ook verdiepende gesprekken te kunnen voeren over thema's met een strategisch karakter of grote maatschappelijke impact. Zoals de ontwikkeling van een Lange Termijn Visie.

Als eerste overheid willen wij daarbij naast onze inwoners staan en transparant opereren, Daarbij treden wij zoveel mogelijk op als 1 overheid. Wij zijn zichtbaar, vindbaar en toegankelijk voor al onze inwoners. En zoeken hen actief op (*relatie met Dienstverlening, Inwonersbetrokkenheid, Inclusie Agenda*). Waar mogelijk, werken wij samen met onze inwoners. Om dit te bewerkstelligen, wordt er in 2023 een participatiebeleid opgeleverd. Ook wordt een participatieplatform ontwikkeld.

Resultaten

- 2024-Q1 Lange Termijn Visie
- 2023-Q2 Een vergadermodel met ruimte voor een verdiepend gesprek tussen Raad en College (opdracht Griffie)
- 2023 Verbeterde college – en raadsvoorstellen
- 2023 Een strakke en compacte P&C cyclus, begroting op hoofdlijnen en sturing op maatschappelijke impact.
- 2023 Participatiebeleid.

- 2023 Participatieplatform.

3.4 Meer vertrouwen in de overheid (C. van Eert – speerpunt 4)

Ambitie:

- Wij willen een betrouwbare lokale overheid zijn.

Een betrouwbare lokale overheid is transparant, integer, zorgvuldig, proactief en inclusief. Zij komt haar afspraken na, doet wat zij zegt en zegt wat zij doet. In klare taal. Wij volgen de “code goed openbaar bestuur”. Onze grondhouding is die van vertrouwen.

Het vertrouwen in het openbaar bestuur staat onder druk. Ernstige calamiteiten (o.a. Toeslagen-affaire, profilering, ed.) tasten het vertrouwen in de overheid aan. Een dalende opkomst bij verkiezingen is hier een exponent van.

Contact met overheden of maatschappelijke organisaties die in staat zijn problemen voor een burger op te lossen, wordt steeds moeilijker. Instanties verschuilen zich achter websites met invulformulieren, achter telefoonnummers met ondoorgroendelijke keuzemenu's en apps om de burger vooral op afstand te houden. Liefst één op de vijf burgers komt in de knel door te ingewikkelde wetten en regels. Politici lijken bij het maken en beoordelen van wetten en regels een blinde vlek te hebben voor een belangrijk onderdeel: de uitvoerbaarheid.

Resultaten (bij verschillende pfh's)

- 2023: nieuwe impuls aan begrijpelijk taalgebruik
- 2023-ev: toegankelijke websites, aanvraagformulieren, correspondentie, persoonlijke ondersteuning indien nodig (digitaal als het kan, persoonlijk als het moet)
- 2023: serieus omgaan met uitkomst Burgerberaad en burgerinitiatieven. Werk maken van de inzet van wijkbudgetten. Zichtbaar en aanspreekbaar zijn in de wijk.
- Beperken van de controle-druk, en schrappen knellende regelgeving die zorgverleners frustreert. Praktijk-toets bij voorstellen voor nieuw beleid.
- Participatiebeleid
- Participatieplatform
- 2023: “leaner” vergadermodel voor de Raad, met ruimte voor verdieping, hoorzittingen, technische briefings en werkbezoeken.

Opmerking: de thema's “overheid in verbinding” en “meer vertrouwen in de overheid” zijn zeker niet het exclusieve terrein van de portefeuille van de burgemeester. In tegendeel deze thema's zijn onderdeel van alle portefeuilles (en soms ligt daar het zwaartepunt), maar ook van de Raad en Griffie en de werkwijze binnen de ambtelijke organisatie.

4.1 Gedegen Implementatie Omgevingswet (P. Hofman speerpunt 1)

Wettelijke verplichting

De invoering van de Omgevingswet is een wettelijke verplichting en derhalve geen lokale ambitie. De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet beoogt een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. Met behulp van 1 digitaal loket wordt het makkelijker om ruimtelijke projecten te starten. Het Omgevingsloket is een website. Hier zien initiatiefnemers – zoals aannemers, ondernemers, overheden en omwonenden – snel wat er kan en mag in de leefomgeving. En kunnen ze bijvoorbeeld meteen een vergunning aanvragen. De nieuwe wet zorgt voor een samenhangende aanpak van de leefomgeving, ruimte voor lokaal maatwerk en betere en snellere besluitvorming. Daarnaast wordt participatie bevorderd. Bijvoorbeeld door burgers en ondernemers zo goed mogelijk te betrekken bij de ontwikkeling van de leefomgeving. Inwerkingtreding naar verwachting op 01 januari 2024.

De invoering van de omgevingswet is een complexe en veel-omvattende operatie. Daarnaast stelt het hoge eisen aan de ambtelijke organisatie.

Ambitie:

- Het is onze ambitie dat we op tijd kunnen gaan werken in de geest van de wet, d.w.z. Opgave-, Gebieds-, en Klantgericht, Integraal en Digitaal.
- We zetten in op het voldoen aan alle wettelijke vereisten die de Ow nog aan ons stelt na de inwerkingtreding.
- We creëren ruimte voor gewenste ontwikkelingen met bescherming van mens en leefomgeving.
- We ontwikkelen een instrument (afwegingskader en werkwijze) voor de (integrale) wijk-aanpak.

Resultaten

- 2022: tijdelijk Omgevingsplan
- 2024: Omgevingsvisie gereed
- 2023: Permanent Omgevingsplan: casco gereed in 2023, daarna per bouwsteen ontwikkelen van een definitief omgevingsplan.
- 2024: Inrichting 3 Omgevingsprogramma's: "Toekomstbestendige wijken", "Rijke en verbonden landschappen" en "Levendige dorpen met voor iedereen een passende woning".
- 2023: Rolinvulling Raad en College in nieuwe stelsel, met jaarlijkse evaluatie.
- Medewerkers hebben kennis, gedrag en houding die past bij de geest van de Omgevingswet.
- Klantgericht: 1 vraag = 1 antwoord, goede informatie, snel, betrokken, transparant, maatwerk in behandeling, 1 loket beleving.
- Rheden opereert samen met haar partners als (mede-)vormgever van de kwaliteit van de leefomgeving.
- Visie vormen we in afstemming met andere partners en overheden.
- Regelgeving biedt ruimte ('ja, mits') én beschermt.
- Borgen van de zorgplicht (nazorg/handhaving) en risico's in beeld.
- Integrale afwegingen kunnen we maken: samenspel van kennis en belangen.
- We hebben onze gegevens op orde.

- Marketing en communicatie: algemeen belang dienen én bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving.

4.2 Voortvarende Warmtetransitie (P. Hofman speerpunt 2)

Ambitie:

- Wij willen een CO2-neutraal Rheden in 2040. De woningen en bedrijfspanden worden dan uitsluitend door duurzame energie verwarmd.

Doelen

- Het burgerakkoord CO2 neutraal Rheden wordt in 2023 vertaald in een duurzaamheidsagenda. Hierin zijn de plannen verder uitgewerkt of staat beschreven hoe ze verder uitgewerkt gaan worden.
- Voor de warmtetransitie komt er een programma onder de omgevingswet met als doelstelling het realiseren van 'duurzame warmte, koelte en energie in onze dorpen in 2040'. Deze moet in 2025 opgeleverd worden.
- In 2025 hebben we voor tenminste 50% van de woningen in beeld hoe deze in de toekomst verwarmd kunnen worden. Dit doen we samen en met en geeft houvast aan inwoners, de woningbouwcoöperaties, Liander en andere partners. Daar waar het kan zetten we in op collectieve oplossingen met gebruik van warmte uit de bodem, het water (IJssel/Rhederlaag), restwarmte en eventueel andere duurzame bronnen.
- In vier wijken (of dorpen) zijn we gestart met een concreet uitvoeringsplan. Dit zijn onder andere Dieren-West en Stenfert. Dit plan biedt een concreet stappenplan richting aardgasvrij in een termijn van ca. acht tot tien jaar.
- Waar mogelijk en zinvol worden deze uitvoeringsplannen afgestemd met andere ruimtelijke of sociaal-economische ontwikkelingen in de wijk (bijvoorbeeld Integrale Wijk Aanpak Stenfert).
- Het bewustzijn over de noodzaak en mogelijkheden van warmtetransitie bij inwoners en ondernemers is verder toegenomen. De gemeente heeft vereenvoudigde regelingen voor inwoners om mee te doen (ontzorgen en faciliteren).
- We hebben blijvende aandacht voor de opwek van (zonne-)energie. In de Velperwaard en het Soerense Broek hebben we hierop een visie opgesteld samen met bewoners in 2023.

Resultaten

- 2022: Burgerberaad inzake warmtetransitie
- 2023: De uitkomsten van het Burgerberaad zijn geïntegreerd in de duurzaamheidsagenda
- 2023: pilot MEDO
- 2023: Wijk-Uitvoerings-Plan Dieren-West gereed
- 2023/2024: WUP Stenfert gereed.
- 2023: Onderzoek alternatieve warmtebronnen
- 2024: selectie wijk 3 en 4 tbv WUP
- 2025: onzorgingsregelingen gereed
- 2025 programma onder de omgevingswet voor duurzame dorpen
- We hebben doelgroepspecifieke participatie- en bewustwordingsaanpak ontworpen en uitgevoerd

4.3 Versterking Natuur & Landschap (P. Hofman speerpunt 3)

Ambitie:

- Wij willen een robuust, veerkrachtig en beleefbaar landschap, gebaseerd op de samenhang van de ondergrond, de hoge cultuurhistorische waarden, de verscheidenheid van de natuurwaarden en de verbinding met- en aard van de dorpen, als basis voor de verschillende functies en opgaven in het buitengebied.
- Ontwikkelingen in het landschap zijn maatwerk in een samenwerking tussen inwoners, (grote) grondeigenaren, regio en gemeente.

Doelen:

- Samenhang en maatwerk bij ontwikkelingen in het buitengebied.
- In stand houden en versterken van:
 - de landschappelijke kwaliteiten en de beleving van het (cultuur)landschap.
 - de kwaliteiten van de buitenruimte van de landgoederen en buitenplaatsen in Rheden.
 - de huidige natuurwaarden en biodiversiteit voor de bos- en natuurgebieden in gemeentelijk bezit.
- Stimuleren van de transitie van de landbouw naar een natuur- en landschapsinclusieve bedrijfsvoering in combinatie met de stikstofopgave.
- Versterken van de verbinding van het buitengebied met de dorpen, in groene structuren maar ook in fysieke (wandel)verbindingen.
- Versterken en verbinden van de gradiënt van de Veluwe naar de IJssel (inclusief de vroegere 'ecologische poorten') en van de verbinding tussen oost en west langs de flanken van de Veluwezoom en de uiterwaarden, in samenhang met het watersysteem en biodiversiteit.
- Ondersteunen van initiatieven om het landschap in combinatie met cultuurhistorische- en ecologische waarden te versterken.
- Samen werken aan het landschap in regionaal verband.
- Delen van kennis over de gemeente Rheden en vertellen van het (ruimtelijke) verhaal van het ontstaan van Rheden in samenhang met de ondergrond.

Resultaten:

- 2022: start pilot landbouwtransitie (met mogelijke uitrol)
- 2023: Programma Landschap + een meerjaren uitvoeringsplan (2024 ev.)
- 2023-2024: Vastleggen verbindende groenstructuren dorp / landschap en historische buitenplaatsen, - landgoederen en – groen. En borging van het historisch groen buiten de landgoederen en buitenplaatsen.
- 2023- ev: een kwaliteitsimpuls voor landschappelijke elementen in landgoederen en buitenplaatsen vanuit het Actieprogramma Kwaliteitsimpuls Landgoederen Rheden.
- 2023-2024: Extra wandelverbindingen tussen de dorpen en het omringende landschap in groene structuren en in toegankelijkheid (ommetjes).
- 2022-2026: Ondersteuning van initiatieven in het landschap die gericht zijn op herstel van historisch groen, landschapsverbetering, klimaatadaptatie en/of verbetering van de biodiversiteit.
- 2023: Gebiedsatlas Rheden gereed.

4.4 Met kinderen Kunst maken (P. Hofman speerpunt 4)

Ambitie

- Wij willen een rijk en divers cultuuraanbod.
- Naast alle ambities uit het meerjarig beleidsplan cultuur “Spelenderwijs” willen we speciale aandacht schenken aan de culturele ontwikkeling van kinderen. Dit willen wij doen door het vergroten van het creatief aanbod, muziekonderwijs en het toegankelijk maken van cultuur voor alle kinderen in onze gemeente.

Resultaat

Met onze partners ontwikkelen wij cultuuraanbod voor alle leeftijden, met specifieke aandacht voor kinderen. In 2023 start het Project Goudzoekers 2.0 van Rhedelijk Cultureel waarbij kinderen tegen een gereduceerd tarief kennis kunnen maken met cultuur en hun talenten kunnen ontwikkelen. Dit project loopt van 2023-2025.

Hiernaast stelt Cultuurbedrijf RiQQ in 2023 een programma op met drie pijlers:

- Talentontwikkeling en cultuureducatie
- Katalysator culturele activiteiten
- Ondersteuning amateurkunst

Bovenstaande pijlers worden in 2023 opgezet en uitgevoerd in de periode 2023-2025.

4.5 Naar regie pakken en prioriteren (P. Hofman speerpunt 5)

Ambitie

Dit speerpunt betreft meer een cultuur en wijze van werken dan een maatschappelijke ambitie. Primair gaat het om een focus op, en prioritering van, de grote maatschappelijke opgaven en de opgaven met het meeste rendement.

Doelen:

- Het vrijspelen van ambtelijke en bestuurlijke capaciteit voor die projecten die de grootste bijdrage leveren aan de maatschappelijk opgaven van deze tijd.
- Prioritering van projecten die substantieel bijdragen aan de woningbouwopgave en die bijdragen aan (a) Warmte- en energietransitie, (b) Versterken groen en biodiversiteit, (c) Klimaatadaptatie en (d) versterking van economisch klimaat of projecten die een grote potentie hebben om met co-financiering door derden gerealiseerd te kunnen worden.

Resultaten

- 2023: Aanpassing legesverordening met kostendekkende tarieven voor vooradviezen van ruimtelijke initiatieven
- 2023: Procedure voor strakke intake van projecten/aanvragen
- 2023: opleveren van een geactualiseerde en geprioriteerde projectenlijst.
- 2023: Verkenning woningbouwpotentie en mogelijke substantiële woningbouwprojecten, naar aanleiding van een geactualiseerd woningbouwbehoefteonderzoek.

5.1 Waterbescherming & klimaatadaptatie (D. Klomberg speerpunt 1)

Ambitie:

- Uiterlijk in 2050 een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving op de thema's wateroverlast, overstroming, hitte en droogte conform het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie (DPRA).
- Herstel biodiversiteit.

Doelen:

- Aanpassing leefomgeving ter voorkoming van wateroverlast, verdroging en hittestress en het herstel van biodiversiteit
- bewustwording, kennisdelen en samenwerking, zowel in de eigen organisatie als inwoners en ondernemers
- bescherming strategische drinkwatervoorraden.

Prestaties

- 2022: Actualisatie watertakenplan Olburgen
- 2023: meerjaren programma Klimaatadaptatie, Waterbeheersing, biodiversiteit
- Ondersteunen/faciliteren van lokale initiatieven (operatie steenbreek, groenadoptie, afkoppeling HWA).
- Aanpak wateroverlastlocaties (WTPO 2023-2027, variant 1);
- 2023: Opstellen Lokaal hitteplan, met GGD (start proces januari 2023);
- Uitwerking van de RAS-uitvoeringsagenda: biodiversiteit, VVGM overleg natuurbranden;
- 2022 ev: Uitvoering WTPO
- 2023: opstellen van een Lokale adaptatie strategie (LAS) en uitvoeringsagenda;
- Bij herinrichting van de buitenruimte:
 - Minimaal 10% minder verharding bij ontwikkelingen/herinrichting van de buitenruimte ten opzichte van de bestaande/oorspronkelijke situatie (met uitzondering van braakliggende terreinen);
 - Toepassing van de vuistregel 3-30-300¹ om groen en welzijn in de leefomgeving te bevorderen;

¹ 3-30-300 regel: iedere bewoner moet vanuit zijn woning tenminste 3 bomen zien, 30% van de oppervlakte in elke wijk moet voorzien zijn van een bladerdak en iedereen moet binnen 300 meter vanaf zijn woning een park of groene ruimte kunnen bereiken van tenminste 1 ha.

5.2 Vergroening Openbare Ruimte (D. Klomberg speerpunt 2)

Ambitie:

- Het openbaar groen gaat bijdragen in het wegnemen van de extremen als gevolg van het veranderende klimaat.
- We versterken de biodiversiteit en de vergroening van de openbare ruimte.
- Wij willen een openbare ruimte die bijdraagt aan ontmoeting, beweging (door sport en spel), kunstzinnige expressie en een gezonde, plezierige en veilige leefomgeving.

Doelen:

- Wij behouden en versterken van de karakteristieke groene woon- en leefomgeving van de verschillende buurten en dorpen in de gemeente.
- De bestaande openbare ruimte wordt klimaatadaptief, waterrobuust en biodivers ingericht.
 - Minder wateroverlast bij heftige buien
 - Meer groen (bomen) ter bestrijding van hittestress
 - Meer biodiversiteit
- Meer multifunctioneel gebruik van de openbare ruimte.

Resultaten:

- Een kaart waarin de 3-30-300 regel voor de huidige situatie voor de gemeente Rheden in beeld is gebracht
- 10% minder verharding in de gemeentelijke projecten.
- Voortuinenproject Rheden door Aeres (operatie steenbreek)
- Jaarlijks enkele straten waar boomspiegels vergroot worden
- Toename van het areaal van groenadoptie
- Extra bomen in hittegevoelige buurten
- Uitvoering biodiversiteitsplan
- Wijkbelevingsonderzoek door Van Hall Larenstein in Laag Soeren
- Onderzoek naar vergroenen tuinen door Van Hall Larenstein.

5.3 Verduurzaming maatschappelijk vastgoed (D. Klomberg speerpunt 3)

Ambitie:

- Alle gemeentelijke gebouwen zijn in 2040 CO2 neutraal.
- Idem gebouwen in eigendom van verenigingen en stichtingen die door de gemeente Rheden worden ondersteund.
- Idem voor de onderwijshuisvesting.

Resultaten

- 2023: Procesaanpak en uitvoeringsplan vastgesteld medio 2023
- 2024-Q4: Evaluatie pilot Verduurzaming Theothorne
- 2023-2026: minimaal 2 gemeentelijke gebouwen verduurzaamd.

5.4 Vergroten Inwonerbetrokkenheid (D. Klomberg speerpunt 4)

Ambitie:

- Wij willen de inwonerbetrokkenheid stimuleren en krachtig borgen in onze beleids- en uitvoeringsinitiatieven en in de besluitvorming.
- Wij ondersteunen elk jaar een toenemend aantal inwoner-initiatieven.

In onze gemeente doen we al veel aan het betrekken van inwoners bij gemeentelijke vraagstukken zoals “Ik buurt mee”, het Burgerberaad, de vouchers, informatie-avonden, (web-)publicaties, inspraak, samenwerking met dorpsraden, belangenverenigingen, ondernemersverenigingen, adviesraden, klanttevredenheidsonderzoek, Rheden Spreekt, etc.

Onze aanpak is zeer divers, vaak adhoc en soms ook niet geborgd in door de Raad vastgestelde beleidskaders. Momenteel lopen belangrijke nieuwe initiatieven (Burgerberaad en de ontwikkeling van de participatieverordening-omgevingswet) en bovendien willen wij nieuwe vormen van inwonerbetrokkenheid gaan introduceren zoals “buurtbudgetten” en “the right to challenge”.

Doelen:

- Opstellen van een beleidskader voor inwonerbetrokkenheid
- Beschikbaarheid van een multi-toolbox voor het realiseren en faciliteren van inwonerbetrokkenheid. Daarbij hoort ook aandacht voor de ontwikkeling van de ‘vaardigheden’. Zowel aan de kant van de inwoners, als aan de kant van de medewerkers.

Resultaten

- Vaststelling Beleidskader en toolbox:
 - 2022-Q4: inventarisatie huidige instrumentarium
 - 2023-Q2: vaststelling kader inwonersbetrokkenheid
 - 2023-Q3: vaststelling toolbox (instrumentarium)
 - 2023-Q4: trainingspakketten gereed t.b.v. inwoners en ambtenaren
- 2022-Q4: evaluatie van het Burgerberaad CO2 neutraal
- 2023-Q1: vaststelling Participatieverordening – Omgevingswet
- 2023-Q3: digitaal platform “inwonerbetrokkenheid” operationeel

Right to Challenge: 2023 minimaal 1 initiatief “inrichting openbare ruimte”, minimaal 3 initiatieven “Biodiversiteit”.

5.5 Doorontwikkeling dienstverlening & Digitaal Rheden (D.Klomberg – speerpunt 5)

Ambitie

- Wij willen een excellente dienstverlening waarin onze inwoners, ondernemers, instellingen en bezoekers centraal staan.
- In deze collegeperiode ligt de focus op het realiseren van excellente digitale dienstverlening.

Doelen:

- Wij communiceren in klare taal, hebben oog voor de menselijke maat en ons gedrag kenmerkt zich door gastheerschap. Onze dienstverlening wordt gewaardeerd met een 8.
- Digitalisering van onze dienstverlening waar mogelijk, persoonlijk contact waar nodig. Digitaliseren staat daarbij in dienst van de lokale samenleving waarbij we voldoen aan maatschappelijke, wettelijke en gebruikerseisen op het gebied van digitalisering.

Resultaten

- Alle (+/- 400) producten en diensten zijn digitaal verkrijgbaar
- Onze digitale dienstverlening wordt gewaardeerd met een 7 in 2023 en groeit naar een 8 in 2026
- Onze papieren archieven zijn gedigitaliseerd
- We werken papier arm en digitaal.

5.6 Het financiële huis op orde (D. Klomberg speerpunt 6)

Ambitie

- Het financiële huis op orde en gezond.

Doelen:

- Een gezonde financiële positie
- Door-ontwikkeling van de Programmabegroting
- Een strakke, solide en tijdige P&C-cyclus.

Beoogde resultaten

1. *Een gezonde financiële positie.*

Concreet betekent dit:

- Een jaarlijks begrotingsoverschot van minimaal k€ 600 (ter versterking van de algemene reserve en verbetering van de schuldquote)
- Een solvabiliteitsratio > 20% en een weerstandsratio > 2
- Alle leges kostendekkend met in gang van 2024
- Verhoging WOZ per 2023 met 9% (6% conform het coalitieakkoord + 3% indexatie 1^e jaar). Verdere verhoging indien noodzakelijk voor het realiseren van onze ambities en tot maximaal het provinciaal gemiddelde.
- Overige belastingen: kostendekkend en gecorrigeerd voor inflatie (met uitzondering van de hondenbelasting)
- Invoering van integraal risicomanagement (in 2023) door sturing op en monitoring van financiële risico's. Vaststelling Beleidsnota risico-management in 2023 Q3.

2. *Doorontwikkeling van de programmabegroting.*

Wij willen de programmabegroting meer geschikt maken voor sturing op maatschappelijke impact en resultaten. Dit traject is in 2021 gestart. Beleidsdoelen (geclusterd per thema) worden vertaald in concrete prestaties (kpi's) die zoveel mogelijk aansluiten op de SDG-indicatoren. De doorontwikkeling is op basis van een groeimodel en vindt plaats in nauwe samenspraak met de Raad.

In de MJPB 2023 is nu de basis gelegd. In de begroting 2024 willen wij alle kpi's compleet hebben inclusief de koppeling van de doelen aan de benodigde financiële middelen. Om de

keten volledig te maken zullen de beleidsdoelen en prestatie-indicatoren in de beleids- en P&C-documenten volledig identiek moeten zijn.

3. *Een strakke, solide en tijdige P&C cyclus.*

Wij willen een P&C-cyclus die de Raad tijdig mogelijkheden biedt voor (bij-)sturing en monitoring. De P&C-cyclus is “lean” en op hoofdlijnen. Zij bevat juiste, actuele en volledige informatie. De documenten zijn compact en in klare taal geschreven. De P&C-cyclus is onderwerp van continue verbetering.

De kern van de P&C-cyclus bestaat uit: de Kadernota, de Begroting, voortgangsrapportages (Zomer en Winter) op basis van afwijkingen financieel en beleidsmatig), de accountantscontrole plus de Jaarrekening. Effecten van mei- en septembercirculaires worden zsm na verschijnen in separate raadsinformatiebrieven gedeeld.

De P&C-cyclus volgt de volgende planning:

- Jaarrekening t-1: vaststelling eind juni t
- Kadernota t+1: vaststelling begin juli t
- MJPBegroting t+1: vaststelling november t
- Zomerrapportage t: vaststelling eind juni t
- Winterrapportage t: vaststelling eind december t.

5.7 Versterking Inclusie en diversiteit (D. Klomberg – speerpunt 7)

Ambitie:

- Wij willen een inclusieve gemeente zijn waar waarin iedereen zich welkom voelt en gelijke kansen heeft. Alle inwoners, ook met een beperking, kunnen meedoen
- Een gemeentelijke organisatie die de diversiteit van de samenleving weerspiegelt.

Het VN-verdrag Handicap is in 2016 in Nederland ingevoerd om de positie van mensen met een beperking te versterken. Het verdrag gaat uit van een inclusieve visie waarbij de samenleving zo is ingericht dat iedereen volwaardig, gelijkwaardig en zelfstandig kan deelnemen (“meedoen!”).

Wij hebben de taak om het verdrag te realiseren. Samen met de mensen over wie het gaat en/of organisaties die hen vertegenwoordigen. Dit is een essentieel uitgangspunt: ‘niets over ons, zonder ons’.

Doelen:

- Wij willen eind 2023 beschikken over een Lokale Inclusie Agenda. Deze LIA zal primair door de doelgroep moeten worden samengesteld. Daarbij gaat het niet alleen om fysieke, sociale of digitale barrières die geslecht moeten worden om te kunnen “meedoen”.
- De gemeentelijke organisatie is qua samenstelling .een adequate weerspiegeling van de diversiteit in de samenleving.
- Werkgevers in de gemeente Rheden hebben oog voor diversiteit binnen hun personeelsbestand.

Inclusie is een breed begrip. Daarom willen wij het proces aanvangen met een Startnotitie waarmee de Raad haar kaders kan meegeven aan het proces. Hierbinnen onderscheiden we:

- Toegankelijkheid van fysieke, sociale en digitale voorzieningen
- Discriminatie
- LHBTIQ+ (Regenboogplan 2020)
- Diversiteit (soorten, aantallen, verhouding)
- Inclusieve gemeentelijke communicatie (Overheid in verbinding)

Resultaten

- 2023-Q1: Kaderstellende Startnotitie
- 2023-Q4: Lokale Inclusie Agenda Rheden
- 2023-Q4: Onderzoek diversiteit gemeentelijke personele organisatie
- 2024 ev.: uitvoering LIA
- 2004: Voorstel Stimulering diversiteitsbewustzijn bij Rhedense werkgevers.

5.8 Intensivering Handhaving (D. Klomberg – speerpunt 8)

Ambitie:

- Wij willen een mooi, schoon, veilig, gezond en duurzaam Rheden
- Aantasting door overtreding van regelgeving wordt adequaat gesanctioneerd.

De lange termijn doelstelling is een mooi, schoon, veilig, gezond en duurzaam Rheden. Om dit te behouden en te verbeteren naast benutten voeren we onder meer vergunningverlening, toezicht en handhaving uit. Bij het uitvoeren daarvan werken we samen met uitvoeringsorganisatie als politie, OM, ODRA, VGGM waterschappen en de provincie.

Doelen:

- Minder overtredingen door actieve invulling van beginselplicht tot handhaving
- Intensivering van de handhaving bij bedrijven/activiteiten met een hoog risico
- Verscherping van het toezicht, als een partij een wettelijk voorschrift overtreedt, volgt een handhavend optreden
- Directe herhaalde controle bij opgelegde aanpassingen/sancties.

Resultaten:

- Meer controles bij bedrijven/activiteiten met een hoog risico / schadelijke impact.
- Meer steekproeven (bijvoorbeeld als sprake is van een goed naleefbeeld in een branche)
- fysiek toezicht, zichtbare aanwezigheid
- administratief toezicht.

BIJLAGEN

A. SAMENHANG NAAR COALITIE-THEMA'S

		Speerpunten naar coalitiethema	GROENER	SOCIALER	DICHTBIJ
1.1	GEA1	Door-ontwikkeling Integrale Wijk Aanpak Stenfert			
1.2	GEA2	Versterken Financiële Bestaanszekerheid - Kansengelijkheid			
1.3	GEA3	Versnelling woningbouw			
1.4	GEA4	Een nog steviger Sociale Basis			
1.5	GEA5	Verdere verduurzaming Mobiliteit			
2.1	RONALD1	Stimulering Circulaire Economie			
2.2	RONALD2	Economische impuls Toerisme & Recreatie			
2.3	RONALD3	Vitale winkelgebieden (multi-modaal)			
2.4	RONALD4	Brede Welvaart Monitor			
2.5	RONALD5	Bestrijding Laaggeletterdheid			
2.6	RONALD6	Versterken Sport & Beweging			
3.1	CAROL1	Veiliger woon- en werkomgeving			
3.2	CAROL2	Meer waarde uit Regionale Samenwerking			
3.3	CAROL3	Gemeente sterker in Verbinding			
3.4	CAROL4	Meer vertrouwen in de overheid			
4.1	PAUL1	Gedegen implementatie Omgevingswet			
4.2	PAUL2	Voortvarende warmtetransitie			
4.3	PAUL3	Versterking Natuur&Landschap			
4.4	PAUL4	Met kinderen Kunst maken			
4.5	PAUL5	Naar regie pakken en prioriteren			
5.1	DORUS1	Waterbescherming & Klimaatadaptatie			
5.2	DORUS2	Vergroening Openbare Ruimte			
5.3	DORUS3	Verduurzaming maatschappelijk vastgoed			
5.4	DORUS4	Vergroten inwonersbetrokkenheid			
5.5	DORUS5	Doorontwikkeling dienstverlening & digitalisering			
5.6	DORUS6	Het financiële huis op orde			
5.7	DORUS7	Versterking Inclusie en diversiteit			
5.8	DORUS8	Intensivering Handhaving			

B. Bestuurlijk Opdrachtgever & ambtelijk Opdrachtnemer per speerpunt

	Bestuurlijk Opdrachtgever	SPEERPUNTEN	Ambtelijk Opdrachtnemer
1.1	G. Hofstede	Integrale Wijk Aanpak Stenfert	Afd. Samenleving
1.2	G. Hofstede	Versterken Financiële Bestaanszekerheid - Kansengelijkheid - werk en sociale activering	Afd. Samenleving
1.3	G. Hofstede	Versnelling woningbouw	Afd. Leefomgeving
1.4	G. Hofstede	Een nog steviger Sociale Basis	Afd. Samenleving
1.5	G. Hofstede	Verdere verduurzaming Mobiliteit	Afd. Leefomgeving
2.1	R. ter Hoeven	Stimulering Circulaire Economie	Afd. Leefomgeving
2.2	R. ter Hoeven	Economische impuls T&R	Afd. Leefomgeving
2.3	R. ter Hoeven	Vitale winkelgebieden	Afd. Leefomgeving
2.4	R. ter Hoeven	Brede Welvaart Monitor	Afd. Leefomgeving
2.5	R. ter Hoeven	Bestrijding Laaggeletterdheid	Afd. Samenleving
2.6	R. ter Hoeven	Versterken Sport & Beweging	Afd. Samenleving
3.1	C. van Eert	Veiliger woon- en werkomgeving	Afd. Leefomgeving
3.2	C. van Eert	Meer waarde uit Regionale Samenwerking	Afd. Bedrijfsvoering
3.3	C. van Eert	Gemeente sterker in Verbinding	Afd. Bedrijfsvoering
3.4	C. van Eert	Meer vertrouwen in de overheid	Afd. Bedrijfsvoering
4.1	P. Hofman	Implementatie Omgevingswet	Afd. Leefomgeving
4.2	P. Hofman	Voortvarende warmtetransitie	Afd. Leefomgeving
4.3	P. Hofman	Versterking Natuur&Landschap	Afd. Leefomgeving
4.4	P. Hofman	Met kinderen Kunst maken	Afd. Samenleving
4.5	P. Hofman	Naar regie pakken en prioriteren	Afd. Leefomgeving
5.1	D. Klomberg	Waterbescherming & Klimaatadaptatie	Afd. Leefomgeving
5.2	D. Klomberg	Vergroening Openbare Ruimte	Afd. Leefomgeving
5.3	D. Klomberg	Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	Afd. Bedrijfsvoering
5.4	D. Klomberg	Vergroten inwonersbetrokkenheid	Afd. Bedrijfsvoering
5.5	D. Klomberg	Doorontwikkeling dienstverlening & digitalisering	Afd. Bedrijfsvoering
5.6	D. Klomberg	Het financiële huis op orde	Afd. Bedrijfsvoering
5.7	D. Klomberg	Versterking Inclusie en diversiteit	Afd. Samenleving
5.8	D. Klomberg	Intensivering Handhaving	Afd. Leefomgeving